

Nr 366.

Av herr **Magnusson** i Tumhult **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 93, med förslag till lag om den 1 majs likställande i vissa hänseenden med allmän helgdag.*

Propositionen med förslag till lag om 1 majs likställande i vissa hänseenden med allmän helgdag synes ur vissa samhällsgruppers synvinkel kunna vara förklarlig. Dock kan den befogade invändningen göras, att man här går in för att lagstifta på ett område, där utvecklingen för de närmast intresserade praktiskt taget redan ger hävd åt ledighet den 1 maj och att propositionen sålunda ej synes vara behövlig.

Det finnes emellertid intressen, vilka ur olika synpunkter i ej ringa mån komme att åsidosättas, därest förslaget genomfördes, varför vi ej kunna acceptera detsamma. Vi tänka då närmast på verkningarna för jordbruket och särskilt för det mindre och medelstora. Enligt det remissvar, som svenska lantarbetsgivareföreningen avgivit, ha nu vid jordbruket cirka 20 000 arbetare genom kollektivavtal garanterats förstamajledighet. Den ifrågasatta lagen skulle enligt samma remissvar beröra ytterligare minst 150 000 personer. Av dessa är en stor del sysselsatt med djurskötsel. Detta arbete skulle i stor utsträckning komma att överlastas på den mindre jordbrukaren själv eller hans familjemedlemmar. Infaller den 1 maj under såningstiden, vilket i stora delar av vårt land nästan alltid är fallet, kan detta innebära allvarliga ekonomiska konsekvenser särskilt just för det mindre och medelstora jordbruket, som saknar det större jordbrukets möjligheter att genom maskiner forcera arbetet och taga igen den tid, som förlorats. Enbart förlorad arbetstid eller extra övertidsersättning skulle för de berörda jordbruken innebära en ny belastning, vars värde kan uppskattas till över en halv miljon kronor, med hänsyn till att jordbruksarbetarna till skillnad från industriarbetarna till största delen äro fast anställda och sålunda trots ledigheten få oförändrad avlöning. Därtill kommer, som ovan nämnts, förlustrisk genom försenad sådd.

Genom sina ekonomiska konsekvenser och även därigenom att lagförslaget inskräpper vissa gruppers privilegierade ställning med åsidosättande av andra gruppers intressen och utan att lämna dessa någon compensation anse vi, att denna lagstiftning skulle i allt för hög grad få karaktären av klasslagstiftning.

Det står visserligen en jordbrukare fritt att själv eller genom överenskommelse med arbetare utföra t. ex. såningsarbete den 1 maj med den utformning, som givits lagförslaget. Man bör dock i detta sammanhang göra klart för sig, att man inom vida kretsar av vårt lands jordbruksbefolkning

har en mycket stark känsla för helgdagsbegreppet. Därigenom kan arbetet på 1 maj komma att framstå såsom någonting moraliskt ej försvarligt, och kan den, som utför eller låter utföra sådant arbete även när det gäller brådskande säningsarbete, lätt framstå i en ofördelaktig dager.

Vi vilja även påpeka att de arbetslediga och övriga konsumenter nu i ej ringa omfattning använda sin fritid den 1 maj till olika slag av inköp. Det är särskilt för landsbygdens köpmän ett mycket stort ekonomiskt intresse att ej genom lagbestämmelser berövas möjligheten att, såsom nu är fallet, hålla sina affärer öppna under viss del av dagen.

Med stöd av vad som anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 93.

Stockholm den 26 februari 1938.

Erik Magnusson,
Tumhult.

Jonas Eriksson,
Frägsta.

Nils Persson
i Grytterud.

Arvid Karlsson
i Granebo.

E. Thorell.